

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 gold.,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Izdajatelju „Mira“.

Leto VII.

V Celovcu 10. avgusta 1888.

Št. 15.

Častitim volilcem v Velikovškem volilnem okraju!

Dne 14. avgusta bote stopili na volišče, da volite poslanca v deželni zbor za Velikovski okraj. Zmiraj ste se ob takih priložnostih častno bojevali na volilnem bojišču zoper svoje nasprotnike. Imeli ste zato tudi v deželnem zboru zastopnika, ki se je vedno krepko potegoval za Vaše pravice in za vse, kar bi koroškim Slovencem sploh, posebno pa Vam, slovenskim kmetom in volilcem koristilo. Njega ni več! Bog ga je k sebi poklical po zasluženem plačilo. Kdo bo v prihodnje prevzel butaro, katero je nosil rajni Andrej Einspieler neutrudljivo toliko let?

Dragi rojaki! Pokojni Vaš zagovornik mi je kot svojo oporoko izrekel željo, naj prevzamem po njegovi smrti izdavanje „Mira“ jaz. Njegova volja mi je sveta; zato sem se tega dela poprijel. Od več strani se je izrekla zdaj tudi želja, naj prevzamem še poslanstvo v deželnem zboru, ako mi dajo volilci svoje zaupanje. Tudi to hočem storiti.

Dragi rojaki! Neustrašeno bi zagovarjal Vaše pravice tudi jaz, če bi mi izročili častno nalogo, katero je imel Vaš prejšnji zastopnik v deželnem zboru, ter me izvolili za svojega poslanca. Kmetijskih starišev sin sem in med kmeti živim. Vem toraj, kje da slovenskega kmeta čevelj žuli. Zmiraj bi očitno in neustrašljivo zagovarjal v deželnem zboru Vaše želje, kakor jih zagovarjam brez vsega strahu v „Miru“, ki se ravna po geslu: „Vse za vero, domovino in cesarja“. Nikomur nočem krivice delati, pa tudi ne bom dopustil, da bi se delala krivica nam.

Volilni možje! Za nas bodo prišli boljši časi le potem, če bomo zavedni in značajni možje, in če se bomo stanovitno in pogumno potegovali za svoje pravice in svojo reč. Zdaj imate priložnost, da pokažete svoje moštvo. Naši nasprotniki bi najrajši videli in delajo na to, da bi koroški Slovenci ne imeli nobenega poslanca v deželnem zboru. Potem bi lahko govorili in se hvalili, da je Slovencem na Koroškem že odklenkalo, da Slovenec na Koroškem nema ničesa več govoriti.

Kdor je toraj izmed Vas veren kristjan, kdor je hvaležen sin slovenske matere, kdor je zvest podložnik našega cesarja, ne bo volil moža, katerega pripočuje nemško-liberalna stranka.

Ne pozabite besed: „Kdor noče brata za brata, bo dobil tujca za gospodarja!“

V Podkloštru, dne 7. avgusta 1888.

Gregor Einspieler,

fajmošter in izdajatelj „Mira“.

Ravnilo volilnim možem na pot v Velikovec.

Spominjajte se, kako so ob prejšnjih volitvah nemškutarji in liberalci lovili volilne možje, da bi jih pridobili za nemško-liberalno stranko. Tega so podkupili z denarji, družega vpijanili, tretjega so celo zaprli za čas volitve.

Volilni možje! Bodite torej previdni, kedar se podaste k volitvi v Velikovec dne 14. avgusta. Zapomnite si to-le:

1. Nobeden naj ne pozabi doma svoje izkaznice ali pooblastilnega lista, ker brez njega bi ne smel voliti.

2. Zberite se vsi in pridite skupno v Velikovec. Tisti, ki se vozijo po železnici, naj pazijo na postaji v Sinčejvesi, da jih ne vlovijo nasprotniki na svoje vozove in jih zapeljejo v nemško-liberalno družbo, kakor se je že večkrat zgodilo.

3. Slovenski volilni možje naj se zbirajo v gostilni gosp. Kolorosa in naj se podajo skupno v volilno sobo.

4. Ime slovenskega poslanca (Gregor Einspieler) naj si dobro zapomnijo, da ne bo kake zmešnjave.

5. Naj počakajo vsi toliko časa, dokler ni volitev popolnoma končana, in da se trdno in določno izve, kdo je z večino glasov izvoljen. Včasih se primeri, da nobeden kandidat ni dobil potrebnega števila glasov; potem je nova volitev. Če bi pa naši med tem časom že odšli, potem bi nasprotniki pri drugi volitvi lahko zmagali.

Bog daj srečo!

Prvotne volitve

so se vršile te dni. Do danes, ko list sklepamo, smo zvedeli to-le: Velikovški okraj šteje vseh volilnih mož 112; za absolutno večino je toraj potrebnih 57 glasov. Voljenih pa je našincev v Prevaljah 13, na Bistrici 5, v Libučah 5, na Blatu 4, v Možici 2, v Kapli 7, pri Jezeru 2, v Doberli vesi 6, v Djekšah 4, v Grebinju 6, v Ovbrah 5, v Pustrici 1, v Tolstem vrhu 4, v Švabeku 1, v Galiciji 3, v Klobasnici 3, v Škocijanu 3, v Rikarji vesi 4, v Žitari vesi 4. Imamo tedaj 82 glasov in naša zmaga je gotova. Sreča je, da so naši po hudi borbi s 85 proti 82 glasom zmagali v Prevaljah z vsemi 13 zaupnimi možmi. — Nasprotniki so po dosedanjih poročilih dobili v Šmarjeti 7 glasov, v Tinjah (!) 2 glasa, v Libeličah 5 glasov, v Črni (!) 4 glase, v Guštanji 2 glasa, v Grebinji 1 glas, v Ovbrah 1 glas, v Pustrici 2 glasa, na Rudi 4 glase in v Velikovcu 2 glasa. Po teh dokaj zanesljivih poročilih soditi, bo dobil naš kandidat, gospod Gregor Einspieler, 82 glasov; nasprotnika Plešivčnik p. d. Tempohar in baron Helldorf pa oba skupaj 30 glasov. Baron pa bo najbrže že prej umaknil svojo kandidaturo, da se izogne blamaži.

Živeli vrlji naši slovenski volilci! Le vedno tako hrabro naprej!

Iz Črne se nam piše, da grof Thurnovi gozdarji najhuje pritiskajo za nemško-liberalno stran. Kmetje se jih bojijo in si ne upajo k volitvi. Tako je prišlo k volitvi naših samo 22, nasprotnikov pa 25. Enega naših volilcev so nasprotniki domu pognali, družega so zaprli in ga napojili. Grof Thurn hoče ves ta kraj v svojo mavho spraviti. Nakupil je samo v Črnski fari nad 30 kmetij, več kot polovico fare. Za Črno bo res potrebna posojilnica, da bo ona kupovala zadolžene kmetije in jih spet našincem prodajala, sicer prilazimo spet tje, kjer smo bili pred l. 1848, pod grofovo tlačanstvo! — V Šmarjeti so liberalci g. župnika Šavbaha celó zasmehovali in se krohotali za njim. Zmaga je bila lahka, ker je izmed 184 volilcev jih prišlo samo 24. Ali so Slovenci doma zaspali? Tudi v tem kraju bo treba več delati. Tinje so nekdanj narodno volile; kako je to, da so letos hoptile v liberalni koš, nam je še neznano.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Čestitka Njegovi prevzvišenosti knezoškofu Jak. M. Stepišneku.) Dne 2. avgusta obhajala je Njegova prevzvišenost

knez in škof Lavantinski, Jakob Stepišnek, svojo zlato mešo. Družba sv. Mohora, ki mu je posebno hvalo dolžna, ker se je ves čas svojega pastirovanja živo zanimal za družbo in njeno razcvetanje vedno pospeševal, mu je poslala sledečo čestitko:

Njih prevzvišenosti knezu in škofu Jakobu
Maksimilijanu
v Mariboru.

Prevzvišeni, premilostivi knez in škof! Družba sv. Mohora se z Vami raduje, da Vam je dobrotljivi Bog dal dočakati današnjega preblaženega dneva ter Vam ob tej slovesnej priliki izraža svojo udanost in hvaležnost, ker jej izkazujete čast, biti eden njenih najodličnejših in najstarejših udov, pa tudi po vzgledu slavnega Vašega prednika biti vsikdar njen posebeni pospešitelj in dobrotnik. Danes kliče blizu 42 tisoč družbenikov, med njimi nad 12 tisoč udov lavantinske škofije, v slavo petdesetletnega duhovskega in višepastirskega delovanja Vašej prevzvišenosti gromoviti: „Živio!“ Bog Vas ohrani še mnoga leta našej družbi in Vam izročenej čredi. Slava!

Odbor družbe sv. Mohora.

Na to brzojavko poslali so prevzvišeni in milostivi gosp. knezoškof Lavantinski dr. Jakob Maksimilijan odboru družbe sv. Mohora naslednji odgovor:

„Naj blagovoli slavni odbor vsprejeti mojo srčno zahvalo za prijazna voščila, povodom moje zlate meše mi izrečena. Bog ohrani družbo sv. Mohora! Živeli njeni udje!“

Iz Celovca. (O Velikovški volitvi.) Naši nasprotniki postali so jako slabe volje, ker imajo malo upanja, da bi kateri njihovih dveh kandidatov pri volitvi v Velikovcu prodr. G. Dobernik ne ve, nad kom bi svojo jezo spustil in se zaleti slednjič v št. 62 svojih „Fr. Stimmen“ v našega kandidata č. g. Gregorja Einspielerja, ter ga imenuje „einen höchst unbedeutenden Menschen“ (malo pomenljivega človeka). Dobernik se ve da je res „velik“ mož, pa le po telesu; o slavnih delih njegovega uma pa do zdaj še ni čisto nič znano, razun da čečka svoj malo obrajtani listič, v katerem gode zmirom le na dve struni: obiranje duhovščine in zasmehovanje slovenskih teženj, prvo prej ko ne iz krščanske ljubezni v zahvalo, da so njega in rajnega njegovega brata ravno domači in tuji duhovniki z milodari podpirali v Celovcu in v Trstu; drugo menda v dokaz hvaležnosti, da ga je rodila slovenska mati. On, čigar zibelka je tekla na slovenskih Djekšah in čigar pradedi so bili v slovenskih Tinjah doma, se že več let trudi za večo slavo Germanije, vendar si še ni kaj častnih stopinj v svoji stranki priboril, dokaz, da se njegovo delovanje ne ceni tako visoko, kakor si morda sam domišljuje. Njegova zmožnost in vsa njegova pičla vednost ocenila pa se je še le pred kratkem od strani njegovih somišljenikov bolje, kakor bi bilo to nam mogoče storiti. Koliko velja, povedali so tedaj njegovi prijatelji sami. Ljudstvo je večnega ščuvanja že sito in noče razumeti, zakaj bi moral Slovenec vedno zmirjan

in zaničevan biti le zaradi tega, ker je Slovenec. Gosp. Gregor Einspieler pa se je v kratkem času, kar vodi „Mir“, prikupil vsem koroškim Slovencem, zato si ga želijo za poslanca; pač jasen dokaz zupanja! Če je gosp. Einspieler „malo pomenljiva oseba“, kaj je pa potem Dobernikov kandidat g. Plešivčnik? On, kot priprost in neučen kmet, si v družbi učenih gospodov v deželnem zboru še ust odpreti ne bo upal in bode vsemu le prikimoval, kakor mu bodo slednji godli. Takih poslancev si v svojo korist naši nasprotniki najbolj želijo. Kako je potem mogoče, kar Dobernik trdi, da bo za kmeta več storil, kakor župnik Einspieler, kateri ima na svoji strani v pomoč dostojno omiko in potrebno zgovornost, bistro glavo in pravicoljubno, pogumno srce. Prazno je tudi čenčanje Dobernikovo, da smo g. Einspielerja še le v zadnjem trenutku postavili kot kandidata. On je bil že iz začetka naš kandidat; kar se je pisalo o drugih kandidatih, vse to je bila gola domišljija nasprotnih listov — same race, ki so jih v svoji nevednosti spuščali po svetu, da bi begali s tem naše volilce, kar pa se jim, hvala Bogu, ni posrečilo. Da bi svojo nevednost o gibanju v našem taboru zakrili, hočejo pa svet prepričati, da smo se mi premislili. Gosp. Doberniku pa svetujemo, naj se v prihodnje čisto nič ne vtika v volitve Velikovškega okraja; kajti ta okraj je slovensk, in tukaj nimajo „Velikonemci“ nič iskati!

Iz Celovca. (V slovo čast. g. župniku A. Keznarju!) Vsi obiskovalci cerkve sv. Duha in poslušalci slovenske pridige v Celovcu in iz okolice smo bili žalostni, ko smo zvedeli, da nas zapustijo gosp. Keznar. Več let so nam v tako iskrenih in srčnih besedah oznanjevali nauke sv. vere, da jih nikoli ne bomo pozabili. Zahvalimo se Vam, č. gospod, za vse lepe nauke in za Vaš trud pri spovedovanju! Bog Vas ohrani v novem delokrogu zdrave in zadovoljne v blagor in srečo Vaših farmanov! Prebivalcem št. Rupertske fare pri Velikovecu pa iz sreče čestitamo, da dobijo tako prijaznega in vnetega dušnega pastirja!

Od Goselnega jezera. (Doberla ves proti Klunu in Gregorcu.) Zavoljo besed, s katerimi sta slovenska poslanca Klun in dr. Gregorec razkrila žalostne šolske razmere na Koroškem, so Celovski ponemčevalci v velikem strahu, ker se bojijo, da bi znalo naučno ministerstvo vendar le na druga pota kreniti. Zato so menda razposlali tajno okrožnico na vse nemškutarke in od nemškutarke milosti odvisne župane, naj jim pridejo na pomoč s tem, da se odločno izrečejo zoper Kluna in Gregorca. Takih izjav smo namreč že nekaj brali, in ni misliti, da bi bile občine iz lastnega nagiba sklenile te proteste. Saj se v državnem zboru marsikaj govori, kar tej ali drugi občini ni prav, pa do zdaj še ni bila navada, da bi občine protestirale proti takim govorom, sicer bi med zasedanjem drž. zbora ne imele kaj drugega opraviti. No, tedaj naš odbor v Doberli vesi se je tudi oglasil, zavrnil govore Kluna in Gregorca, ter se izrekel, da so sedanje nemške šole čisto dobre. Dokler je odbor sestavljen iz samih nemškutarjev in Nemecev, ni bilo kaj drugega pričakovati. Le nekaj se mi čudno zdi, namreč, da govorijo ti možje v imenu Slovencev. Ako prideš v Doberlo ves, slišiš te gospode le nem-

ški govoriti, in še razžalil bi jih, ko bi je med Slovence štel ali slovenski nagovoril. Kako pa morejo taki govoriti v imenu Slovencev?

Iz Doberle vesi. (Zmaga je naša!) Volitev volilnih mož je dokončana in smemo biti veseli, kajti zmagali smo sijajno! Čeravno je Doberla ves gnjezdo Velikonemcev in Posilinemcev, vendar znamo tudi že mi kmetje v okolici krop od vode razločiti in vemo, kdo je naš prijatelj. Posebno iz spodnjega kraja je prišlo mnogo naših kmetov in volili so vsi kakor en mož. Nasprotnike vse to hudo skli. Zadnje nedeljo so imeli v Sinči vesi pogovor zavolj volitve; pa jim nič ne bo koristil, kakor se kaže, ker tudi iz drugih krajev slišimo, da so Slovenci zmagali.

Od spodnje Krke. (Letina. Občinske volitve.) Letina ni kaj dobra. Rži smo malo pridelali, in to je naš glavni pridelek. Tudi drugo žito se ni posebno obneslo. Zadnje tedne nam je dež vedno nagajal. Bomo videli, kaj nam prinese jesen! Otava lepo kaže; da bi le hejda lepo obročila, saj hejda in rž to nas Korošce redi! — Bližajo se občinske volitve. Tukaj po Celovski okolici bi bilo treba veliko popraviti, saj so povsod nastavljeni nemško-liberalni župani, odborniki in pisarji. Pa malo je upanja, da bi se že letos kaj spremenilo. Liberalci so bolj organizirani in vsi vneti za svojo reč in svoje može. Okoli tekati, glasove in pooblastila loviti, to znajo! Našim kmetom marsikaj ni po volji, pa pomagati si ne znajo in tudi nočejo. Kedar jim liberalci svoje listke usiljujejo, takrat godrnjajo in pravijo: Jaz volim, kogar hočem, kaj me bo kdo silil! — Iz jeze potem drugokrat še k volitvi ne grejo. Pa s tem kujanjem nemškim liberalcem ravno najbolj ustrezajo, ker ti potem volijo, kakor hočejo. Bolje bi bilo, da bi se naši kmetje pred volitvijo kje zbrali, svoje kandidate postavili in jih na listke zapisali ter s temi listki volili. Tako bi marsikje dobili občino v svoje roke.

Iz Velikovške okolice. (Čemu je „pauernpund“ ustanovljen?) Koj od začetka smo bili prepričani, da so znani nemškutarji in liberalci v Grabštanju „pauernpund“ samo zato ustanovili, da bi lože kmete lovili za nemškutarško-liberalne volitve. Solznih očíj so namreč gledali, kako so pri zadnjih volitvah jeli sijajno zmagovati naši slovenski kandidati g. Einspieler, Muri, baron Pino, kakor še nikdar popred. Tako ne sme biti, Slovenci ne smejo na dan, saj še nimajo pravice živeti, te puhle duše! Zato naredimo društvo — „pauernpund“ — h kateremu rečemo, da mora vsak kmet pristopiti, tam pa toliko upijmo slovenskemu kmetu na ušesa, da kar oglušiti in pozabi, da je poleg kmeta še tudi katoličan in Slovenec, — potem pa mu pri volitvah porinimo liberalca in nemškutarja. Tako so modrovali; kdor tega še ni vedel, lahko se zdaj prepriča. Ponujajo nam namreč po „pauernpundu“ za kandidata g. Plešivčnika iz Rude, ki sicer nosi slovensko ime, a srce mu gori le za nemškutarstvo in liberalno glorio, ki je nam že toliko škodovala. Dne 14. t. m. bode spoznal, da mi verni slovenski kmetje tudi nemamo srca za njegovo izvolitev, „pauernpundu“ pa smo hvaležni, da nam je s to ponudbo očitno pokazal — čemu je prav za prav ustanovljen.

Iz Medgorij. (Ustanovimo podružnico sv. Cirila in Metoda!) Po vseh do-

linah in hribih slovenske Koroške ustanovljajo se podružnice sv. Cirila in Metoda, in skrbijo s tem za to, da dobi naša mladina slovenske in katoliške šole, kakoršnih si vsi želimo. Ob enem pa se veselo shajajo in radujejo pri poštenih veselicah. Tudi za naš slovenski kraj bi bila taka podružnica potrebna. V Grabštanju imajo že davno „Ortsgruppe“ nemškega šulferajna, čeravno pravih Nemcev tam nič ni. Ali bomo mi Slovenci spali? Zbudite se toraj, rodoljubi, in snidimo se enkrat, da se o tem pogovorimo! V Medgorjah nas bo veliko pristopilo, saj je pri nas le malo liberalcev. Zdaj imamo tako skrbnega in vnetega dušnega pastirja, oni nam bojo pri tem gotovo pomagali. Upamo pa tudi, da nas bojo krepko podpirali č. g. dekan Wieser v Grabštanju in č. g. župnik Vidović na Radišah. Tako imamo trdne može, na ktere se moremo zanašati; pa tudi lep prostor pri g. Martineu, ki je bil nekdanj Medgorski učitelj. Tudi dobrih slovenskih pevcev se bo nekaj nabralo, da bomo tudi mi lahko napravljali take veselice, kakor jih drugodi.

Iz Trušenj pri Velikovcu. Pretekli torek smo imeli čast pri sv. Frančišku pozdraviti našega novega, prav ljubeznivega provizorja gosp. Mihlna, kateri bodo oskrbovali faro v Šmarjeti. Vse mlado in staro jih je kaj radovedno pričakovalo; šolska mladina celo z banderom, in mlada deklica jih je nagovorila in jim poklonila šopek cvetlic. Pozdravili so jih tudi gospod župan, učitelj in drugi. Gospod provizor so vsakemu lepo odgovorili in bilo je vse do solz ginjeno. Možnarji so pokali, lepo zvonjenje pa je slovesnost poviševalo. Mi pa smo kaj veseli, da smo dobili ljubeznivega gospoda, ki so se z nami v domačem maternem jeziku pogovarjali.

Izpod Obirja. (Obrtniške zadruga in občinske uradnice.) Ne vem, zakaj nobeden nič ne piše o naši obrtni zadrugi v Doberli vesi. Dne 7. maja smo volili novi odbor; pa dosti sadu od te zadruge ne pričakujemo. Pravila, kakor tudi pisma od deželne vlade in okr. glavarstva, vse se je prebralo po nemško, čeravno je večina rokodelcev slovenskih; jaz vsaj nisem razumel besede. Potem so nam začeli slovenski razkladati, pa v taki čudni slovenščini, da je bila vsaka druga beseda nemška! Mnogo nas je bilo, ki nismo nič razumeli, in smo še le od drugih zvedeli, o čem se je sklepalo. Menda bi bili ja lahko dobili kakega človeka, da bi nam bil v dobri in jasni slovenščini vse razložil! Puškarska zadruga v Borovljah dobro skrbi za svoje ljudi; veselilo bi nas, ako bi tudi naša kaj storila za nas podjunske rokodelce. — Nič bolje se nam ne godi v naših občinskih pisarnah. Navadno imajo take tajnike, ki le za silo lomijo slovenski, in če človek v pisarno pride, ga tajnik ogovori in izprašuje v čudni slovensko-nemški mešanici. V ravno tako spačeni besedi se razglašajo oklici župana in deželne vlade. Naj bi že enkrat spoznali, da smo Slovenci, in z nami govorili v pošteni slovenščini. Naj bi v tem posnemali sv. katoliško cerkev, ki spoštuje vse jezike, in zmirom nastavlja med Slovenci take duhovnike, ki so slovenskega jezika zmožni!

Iz Št. Jurja na Zili. (Toča.) Lanskega leta dne 22. julija pobila nam je toča do tal vse naše poljske pridelke. Zato ni čuda, da smo že prav

težko pričakovali letošnje žetve, kajti, vsi posestniki so morali več ali manj žita kupovati, da so mogli sebe in svojo družino preživiti. Do sedaj je letošnje leto vključ dolgotrajnemu dežju zares še dobro žetev obetalo. Sedaj pa je odplaval ves naš up po vodi. Dne 28. julija namreč okoli pol dveh popoldne se je vsula toča, debelejša od velikih lešnikov nad naša žitna polja in v enej četrt uri bilo je na malo vse potolčeno. Ječmen, pšenica in oves se mora poseči, ker ta sad je najbolj trpel. Le rž in sirk še nam moreta mrvico odvreči. Bog pomagaj in varuj nas toče!

Iz Peč. (Za slovo!) Že drugič v kratkem času zapusti našo Podklostersko faro dušni pastir. Dolgo smo žalovali za priljubljenim župnikom Šimnom Inekom, sedanjim dekanom Kanalske doline. Njih zadnje besede nam ostanejo v vednem spominu. Lepo so podučevali nas in našo mladino, in za to se jim srčno zahvaljujemo. Potem smo dobili prijaznega mladega gospoda Fr. Treiberja za farnega oskrbnika. Vsi smo jih radi imeli, ker so vnet duhovnik in neustrašljiv rodoljub. Želimo jim za slovó srečo, zdravje in enkrat nebeško krono.

Iz Podjunske doline. (Občine pozor!) Iz Tirolskega privandraní advokat v Celovcu dr. J. Luggin, zagrizeni nasprotnik vsemu, kar je slovensko, vodja nemško liberalne stranke na Koroškem in načelnik židovsko-nemškega „Sulferajna“, razpošilja slovenskim srenjam že tiskane pole, ki so samo za podpisati, da protestujejo občine zoper vpeljavo našega materinega jezika v domače šole in zoper slovenske poslance, ki so v zadnjem zasedanji državnega zbora tako možko slovenske šole za slovenske otroke tirjali. Temu lisjaku so se tudi Velikovški gospodje na limanice vsedli, ki vsi živé od slovenskega kmeta. Mi kmetje pa si dovoljujemo samo ponižno vprašanje, kakor smo že navajeni, kdo kali pri nas mir? (Tako delajo naši nasprotniki in na tak način izpečejo se one „Zustimmungs-Kundgebung“, katerih smo zadnji čas nekaj brali tudi že v uradni „Klagenfurter Zeitung,“ in sicer vedno na prvem mestu. — Da je vse to le naročeno bilo, o tem preverjeni bili smo sami. — Mi se teh sleparij nismo nikakor prestrašili, ker nam je naša nemško-liberalna gospôda le pre-dobro znana. Rojake naše pa prosimo, da nam taka naznanila tudi od drugih krajev pošiljajo, ako bi se jih nadlegovalo s takimi polami, da bomo potem vedeli dostojno obelodaniti tako delovanje, ki se že samo po sebi obsoja, in da se bode svet prepričal, kakošne so bile one „ausserordentliche Sitzungen“, v katerih so se sklepale pritožbe zoper upeljavo slovenskega jezika v ljudske šole na slovenskem Koroškem in zoper možato postopanje slovenskih državnih poslancev č. gg. Kluna in dr. Gregorea. Ured.)

Iz Ljubljane. (Hranilnica. Nove stavbe. Vodovod. Novi časniki.) Središče slovenskih dežel je začelo rasti in se širiti, odkar ima slovensko-narodno starešinstvo. Prav veseli smo, da dobimo v kratkem svojo mestno hranilnico, ki bo, se ve da, vse slovenski uradovala. Pričakovati je, da bojo rodoljubi svoje denarje iz nemškutarske kranjske hranilnice vzeli in jih uložili v mestno. Potem bo zamogla narodne, domače zavode podpirati, kakor zdaj „Kranjska“ podpira nemški šul-

ferajn in druge reči, ki so proti Slovencem obrnjene. — Zida se zdaj mnogo. Dobimo veliko, novo vojašnico, novo ljudsko šolo itd. Mesarski most na Št. Peterskem predmestju, ki je zdaj lesen, hočejo podreti in na mesto njega postaviti kamniten ali pa železnega. — Zelo imeniten bo tudi vodovod, ki bo stal okoli pol milijona gldinarjev. Cel potok čiste studenčnice bojo napeljali od Device Marije na Polji v mesto, kjer se bo voda tudi po hišah napeljala, kakor na Dunaju. Tako dobimo dobro pitno vodo, katero smo do zdaj pogrešali. — Rodila sta se tukaj spet dva nova časnika: „Domoljub“ in „Obrtnik“. Slovenskim pisateljem je obilno število časnikov le v kvar, ker drug drugega spodjedajo ter tako prav težko shajajo. Bolje bi bilo, da se pisatelji združijo in nekaj listov opustijo; vsaj ostali bi dobro shajali!

Iz Sela pri Bledu. (Grozna nesreča) je zadela dne 21. julija posestnika Šmida. Strela mu je ubila ljubljenelega sina Antona. Zgodilo se je tako: Anton in njegov mlajši brat Janez sta šla v soboto popoldne orat. Začelo je grmeti in deževati, in že sta spregala konje, kar trešči strela in zadene Antona na glavo, da je pri tej priči mrtev obležal. Ubilo je tudi obe kobili. Janez je prišel pod konja, pa je ostal nepoškodovan. Sosed Herček ga je izvlekel izpod mrtve kobile. Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod!

Iz Maribora. (Zlata sv. meša.) Na Porcijunkulo ob 10. uri služili so Njih ekscelenca prem. g. knezoškof Lavantinski Jakob Maksimilijan svojo zlato sv. mešo. Navzoči bili so Solnograški knezoškof Eder, potem pa vaš (Celovski) knezoškof in pa Ljubljanski. Tudi najbolj odlične gospode, kakor kmetov, bilo je toliko, da se je vse trlo. Pridigovali so si prevzvišeni zlatomešnik, ki so še prav krepkega zdravja. Mešnikov naštel se je do 128, došli iz škofije, pa še od dalje, od Dunaja in Trsta na ta praznik v Maribor. Svetli cesar častitali so knezoškofu iz Išla; od drugih strani došlo je ta dan okoli 80 telegramov; koliko pa pisem in drugih čestitk. Duhovščina poklonila je škofu-zlatomešniku nov kelih od čistega zlata, krasne mešne bukve ter par v zlato vezanih altarnih blazin, č. g. g. trapisti iz Reichenberga (ob Savi) prinesli so dragoceno pastirsko palico, č. šolske sestre fini roket, č. Magdalenke krasno štolo itd. Č. g. dr. M. Napotnik, direktor na Dunaju, napisal je 280 strani debelo knjigo pod naslovom: „Sv. Viktorin, škof Ptujski,“ ter prekrasno delo knezoškofu-zlatomešniku poklonil za vezilo. V škofovi palači bilo je ta dan gotovo 200 gostov pogostenih. — Bog ohrani prevzvišenega zlatomešnika še mnoga leta! — Na predvečer zvonilo se je po vseh cerkvah, po hribih goreli so kresi.

Iz savinjske doline. (Kodi pojdejo Čehi v Ljubljano?) Veseli nas, da nas mislijo češki bratje zopet obiskati o priliki Sokolske slavnosti. Pa mi Štajerci bi se tudi radi veselja udeležili! Pri zadnjem češkem izletu smo čisto na strani ostali, ker so gostje šli čez Beljak in Gorenjsko. Zakaj ne bi zdaj potovali preko Maribora in Celja? Saj na Gorenjsko se lahko s posebnim vlakom iz Ljubljane odpeljejo za en dan, da si Bled in druge kraje ogledajo. Mali Štajer je tudi lep in velik kos slovenske zemlje; kdor tukaj ni bil, je videl le pol Slovenije. Ugovarja se morda, da bi sprejem na

Štajerskem ne bil najprijaznejši, ker po mestih povsod Nemci gospodarijo. Jaz pa mislim, naj bi se glavni sprejem priredil v narodnem Št. Jurji. Tje tudi mi Savinjeci nemamo daleč in nas bi gotovo mnogo tje šlo. Pa je še več drugih postaj, kjer nam nasprotniki ne bodo mogli vsega skaziti. Naj tedaj gospodje, ki bodo sprejem uredili, te besede v poštev vzamejo!

Kaj dela politika.

Nemški cesar Viljem se je spet povrnil iz Rusije na dom. Med potjo je obiskal švedskega in danskega kralja. Časniki mnogo pišejo in ugibajo o tem potovanju, pa gotovega nobeden nič ne ve. — Srbski kralj Milan je menda na živcih bolan; zdaj je na Dunaju; pravijo, da gre na Tirolsko. — Afganski emir (knez) je za smrt bolan. Če umrje, bo sitnost za Angleže. On namreč nema pravega naslednika, rodovi afganski se bojo po njegovi smrti začeli med seboj klati; to priliki pa lahko porabi Rusija, da si deželo prisvoji in tako pomakne svojo mejo do Indije. Tega se pa Angleži najbolj bojé. — Nekteri voditelji nemško-liberalnih strank si prizadevajo, da bi vse pristaše svoje združili v eno samo veliko stranko. To pa ne bo šlo, ker imajo preveč takih petelinčkov med seboj, katerih vsaki hoče svojo pesem peti in svojo strančico za seboj voditi. — Češki listi pišejo, naj bi se izdelal skupen program za vso desnico. To je bilo že davno potrebno. — Govorica, da odstopi učni minister G a u t s c h, se do zdaj ni potrdila. Dokler so poslanci doma, se mu jih ni treba bati. — Namesto Khuna pride v Gradec za poveljnika tretjega kora fzm. Schönfeld. Nemški listi so zavolj Khuna dosti pisali; mi se pa ne mešamo v vojaške reči.

Gospodarske stvari.

„Vrtnarstvo s posebnim ozirom na obdelovanje in oskrbovanje šolskih vrtov“ — tako je naslov lični knjigi, katero je po naročilu vis. c. kr. kmetijskega ministerstva spisal g. Gustav Pirc, tajnik c. kr. kmetijske družbe kranjske in popotni učitelj, in založila c. kr. kmetijska družba v Ljubljani. Gospod pisatelj je sicer prejel naročilo, naj spiše navod, kako je obdelovati šolske vrte, a on je z hvalevrednim namenom razširil svojo nalogo, raztegnivši jo na vse stroke vrtnarstva, da je vstregel s tem ne samo učiteljem, ampak vsem, ki se pečajo z vrtnarstvom. Knjiga, pisana v gladkem, tudi priprostemu ljudstvu razumljivem jeziku obsega 6 poglavij: Splošni del, sadjarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo in lepotično vrtnarstvo. Podobe, ktere razsvetljujejo poduk o raznih vrtnarskih delih ter kažejo vrtnarsko orodje in mnoge rastline, so tako jasno risane in lepe, kakoršne je redko videti v slovenski knjigi. Ne moremo na drobno presojati knjige, ker nam ne dopuščajo tega pretesni prostori našega lista — a reči smemo, da je knjiga po obliki in vsebini prav lepa in prekoristna ter vredna, da si jo priskrbi vsak ljudski učitelj za se in za šolsko knjižnico, vsak duhovnik, ktereга veseli vrtnarstvo in sploh vsak izobražen kmetovalec, ki se rad ponaša z umno vreden sadnim ze-

lenjadnim in morda tudi lepotičnim vrtom. Knjiga vstreza izvrstno živi potrebi, torej segajmo po njej!

Za poduk in kratek čas.

Romanje koroškega Slovenca v Rim I. 1888.

II. Bivanje v Rimu.

(Dalje.)

V pondeljek — 4. aprila — vozil se je naš IV. razdelek prek aventinskega hriba k vratam sv. Pavla. Rimski bič je neusmiljeno padal po ubogih konjičih. Lah je udrihal zdaj po enem, zdaj po drugem konju, dasiravno sta oba prav pridno vozila. Vsem se studi laška divjost, policaji pa molčijo. Pred mestnimi vratami sv. Pavla morali smo precej dolgo čakati, da so se neukretni vozovi memo zbasali. Ti okorni vozovi imajo samo po dve debeli in visoki kolesi. Ves voz je podoben visoki škrinji. Neugodno škripanje čudnih kočij se daleč sliši. V tako škripajočo škrinjo vpreženi so osli, mule in večkrat tudi medli konjiči; za vse pa ima laški voznik mesto ovsa bič. In tega jim v tako obilni meri deli, da jim kosti pokajo.

Ko se stlačimo skoz ogromna vrata, imamo ob svoji desnici piramido (velikansko grobljo, podobno dnevom v Pratici) Kaja Cestia. Stala je že za časa Kristusovega rojstva. Ko se pripeljemo do mesta, na katerem sta se nekđaj sv. Peter in Pavel drug od drugega poslovila, preden sta šla v krvavo smrt, zagledamo pred seboj visoki stolp cerkve sv. Pavla. Še pičle pol ure, in korakali smo v najlepšo cerkev na celem svetu. Nimam peresa, s katerim bi zamogel blišč in lepoto te rimske krasotice vsaj površno popisati. Ko smo vstopili, bali smo se, da nam ne spodrsne na gladkem tlaku. Sto marmornatih stebrov deli velikansko cerkev v pet ladij. Cerkveni tlak, obilni altarji in vse drugo, kar smo videli, se lesketa, da smo vsi ostrmeli, in nismo vedeli, kam bi se najprej obrnili. Hitimo pred glavni altar, na katerem navadno le papež mašujejo. Altar stoji tako, da so med sv. daritvijo papež k ljudem obrnjeni. Pred toliko lepim altarjem, da se njegova lepota ne dá popisati, popadamo na kolena, ter opravimo svojo romarsko dolžnost. Jaz sem pa tudi še posebej pomolil za Mohličane, kakor sem jim bil slovesno obljubil. Ko opravimo kratko molitev tudi v rakvi, pred katero gori mnogo lučic — ker se nahaja tukaj večji del trupla sv. Pavla, — stopimo iz cerkve z namenom, da prelepo svetišče še drugikat obiščemo. Še kratek zdihljaj k izvoljeni posodi, in že sedimo spet v omnibusih, da se peljemo do tretje glavne cerkve in po vsem svetu slovečih katakomb.

Ko se vozimo k cerkvi sv. Boštjana, začelo je iz neba liti, da je bila cesta vsa blatna, konja pa sta se potila, da se je iz nju kadilo; voznik jima pa vnovič ovsa po križu nasuje. Hotli smo najprej v katakombe sv. Kalista, pa bile so že drugih romarjev polne. Morali smo nekoliko počakati. Enako se nam je godilo pri katakombah sv. Pretekstata. Zato jo ukrenemo naravnost k cerkvi sv. Boštjana. Cerkev ni tako veličastna, kakor ona sv. Pavla, pa nič manj znamenita; nekaj zaradi njene starosti, nekaj pa tudi zato, ker so bile za nekoliko časa v nji hranjene

svetinje sv. Petra in Pavla. Okoli leta 410 že jo je papež Inocencij sv. Boštjanu posvetil, in verni so si ravno tega svetnika izvolili za posebnega pomočnika zoper kugo. Tudi pri tej glavni cerkvi opravimo glasno svojo romarsko dolžnost. Počastimo kos stebra, h kateremu je bil svetnik privezan, in pušico, s katero so ga smrtno ranili. Po stopnicah pridemo v tako imenovano Platonio, kraj, kjer so bile za nekoliko časa hranjeni trupli sv. Petra in Pavla. Po zidovju smo pregledovali in občudovali slike iz najstarejših časov krščanstva, počastili tudi svetinje sv. Štefana papeža in sv. Lucine, ktere so tukaj hranjene.

Ker so se med tem slavne katakombe sv. Kalista že izpraznile, le površno pogledamo v one sv. Boštjana in letimo naravnost v katakombe sv. Kalista, da nas spet drugi ne prehitijo. Južni dež nas poprej še dobro omije, preden pridemo z gorečimi svečami v rokah v prostorne podzemeljske rakve, hode in kapele. Voditelj hodi pred nami, in nas pelje zdaj v zgornje, zdaj v spodnje katakombe. Po straneh ogledujemo odprte grobe, beremo marsikteri napis, in vsem nam živo pred oči stopa živa vera, pobožnost, trpljenje in junaštvo prvih kristjanov, ki so se skoraj dve sto in petdeset let za sv. vero vojskovali in kri prelivali. V teh podzemeljskih jamah tedaj so opravljali najsvetejšo daritev in pokopavali svoje mrličce! Sedanja framasonska in sv. veri sovražna vlada utegne prej ali slej kristjane spet v te brloge pregnati, svetej veri pa bo tako malo kos, kakor je bil Nero ali drug trinog. Vtisa, ktereга so ti s krvjo svetih mučnikov posvečeni kraji na me napravili, ne morem popisati. Zdelo se mi je, da zdaj zdaj me sreča dolga rajda prvih kristjanov, ki s palmami in gorečimi svečami v rokah mučenika k pogrebu nesó in angeljsko milo pojó: „Kyrie eleison!“

Že je poldanska ura. Vrnemo se po Apiškeje cesti memo cerkvice „Gospod! kam greš?“ nazaj na trg sv. Ignacija. Ko iz omnibusov stopimo, vsuje se na nas gosta, drobna toča, pa spet kmalu preneha. (Dalje sledi.)

Smešničar.

Ko so v neki cerkvi med pridigo spali, zakliče pridigar z lece: „Gori! gori!“ — „Kje pa?“ prašajo ljudje vsi prestrašeni. Pridigar pa reče: „V peklu gori za vse tiste, ki med pridigo spijo!“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. V Borovljah uganjajo nekteri slabe burke. Fužinski vodja Schatzl je dobil več pisem brez podpisa, v katerih se mu grozi s smrtjo. Ko bi ne bili prej že na g. Wernerja streljali, bi se nobeden ne zmenil za taka pobalinska pisma; od tistega časa pa imajo gospodje res strah. To zna Borovecem škodovati, če se ne izve, kdo je taka pisma pisal. — V Grebinskem Klostru našli so star grob, v njem nekaj kosti, zlato verigo (ketinjo), zlat križ in zlat prstan. — Dravbrežka posojilnica dobro napreduje. Podpira jo duhovščina cele dekanije. Do zdaj je imela že 6000 gld. prometa. Slovenski napis na hiši nasprotnike hudo

bóde v oči. — Naš mil. gosp. knezoškof Jožef so letos darovali srebrno mešo, ker so že 25 let duhovnik. Bog jih ohrani mnogo let! — Lepim bikom se bojo letos premije delile v Grebinji, Guštanj, Doberli vesi, Železni Kapli, Svincu, Belaci in Št. Mohoru. — V Vrbsko jezero je skočil in utonil nek neznan mož pri Loreti. Pomoč je prišla prepozno. — Trije natakariji so šli pijani od plesa domu. V Osojskem jezeru so pa utonili, ker se jim je čoln prevrnil. — Stekel pes je v Ziljski dolini ogrizel 16 psov, ktere so morali vse vstreliti. V Blačah ga je vstrelil neki lovec. — Za nemško šolo in proti govorom slovenskih poslancev Kluna in dr. Gregorca se oglašajo, kakor na komando, po vrsti vse nemškutarske občine. V zadnjem času so to storile občine Doberla ves, Podklošter in Vrba. Ne bomo se čudili, ako jim sledijo še druge, saj vemo, da so ti možje navajeni pesati, kakor jim godejo Celovski liberalci. (Več o tem pové dopis „Iz Podjunske doline“ v današnjem listu.) — V Goricah v Ziljski dolini je pogorelo šest poslopij, tri hiše in troje gospodarskih poslopij. — Nadvojvodinja Valerija se je več dni mudila na Koroškem in si ogledala stare stavbe in gradove v Brežah, v Krški dolini in okoli Št. Vida. — Na Vrbskem jezeru je zdaj tujcev: v Poračah 1041, v Vrbi 866, v Krivi Vrbi 377, na Otoku 77, pri Majerniku 37, na Sekiri 108, na Gorici (v Loreti) 39, v Ribnici 4. Vseh 2547. — Velik ogenj je bil v Št. Jurji pri Celoven. Pogorelo je 12 pohištev, mnogo žita in krme. Splošno se jezijo nad čuvajem v Celovškem zvoniku, ki je ogenj prepozno zapazil.

Na Kranjskem. V Repnjah na Gorenjskem, fara Vodice, imajo šolske sestre prav dobro dekliško šolo, ktero priporočamo vsem premožnejšim gospodarjem. Deklice se učijo gospodinjstva in drugih potrebnih reči. Deklice se jemljejo na stanovanje in hrano. Zrak je tam prav zdrav. — Na kmetijski šoli v Grmu pri Novem mestu je razpisanih do 20. sept. pet kranjskih deželni ustanov. Mladeneč, ki tako ustanovo dobi, je tam v šoli z vsem preskrbljen, le obleko mora s seboj prinesiti. Prosilci morajo biti na Kranjskem rojeni, 16 let stari, trdni in zdravi. Priporočamo to šolo pa tudi Koroškim gospodarjem. Za majhno plačilo se tam kmečki sin sprejme v šolo, hrano in stanovanje, ter se v slovenskem jeziku prav dobro izuči v vseh vednostih, ki so kmetovalcu potrebne. — Krištof Šmidovih spisov je izišel pri Kraju v Novem mestu 8. zvezek. — V Ljubljani je utonil neki vojak pijonir, ko so delali most pri Št. Peterski kosarni. — Treščilo je pri Adamiču v Vodica. Vse je zgorelo. — V Radovljici je umrl kranjski deželni glavar grof Thurn. Pogreb je bil slovesen, ker je prišla vsa viša gospóda iz Ljubljane. Grof Thurn, čeravno nemške rodovine, je bil pravičen tudi Slovincem, zato ga je spoštovala vsa dežela. — V Leskovcu so pogorele tri hiše in več skednjev. — Gospa Hočevar v Krškem je v spomin cesarjeve 40 letnice podarila 10.000 gld. vredno hišo v Krškem, da se v njej napravi hiralnica, kjer se sprejemajo stari, bolehní in neozdravljivi siromaki. Ob enem podarila je 30.000 gld. za 12 ustanov za hirajoče v Krški občini. Kdor tako ustanovo dobi, ga vzamejo v hiralnico zastonj. Tudi je dala 20.000 gld., da se v Krškem ustanovi lastna fara. Ta gospa je res že veliko dobrega storila. — „Dolenjski Sokol“ dobi

novi zastavo. — Na Kranjskem so začeli kupčevati s kresnicami, smrdljivkami, jeterniki in koprivami, ki se izvažajo v tuje dežele, pa se še ne ve, kaj iz njih delajo. Prodalo se je tega blaga že za 3000 gld. — V Ljubljani so zasačili dva dečka, ko sta goske kradla. Eden je 5, drugi 6 let star. Zgodaj peče, kar hoče kopriva postati! — Točo so imeli okoli Mokronoga. Škode je precej.

Cesar Franc Jožef I. 1848 do 1888. Na spomin štiridesetletnega vladanja Njega Veličanstva. Sestavil Ivan Tomšič, učitelj na c. kr. vadnici v Ljubljani. (Z devetimi podobami). — Na Dunaju, 1888. Natisnil in založil Karol Rauch. 8°. 16 strani. — To je najnovejša jako lična knjižica, ki je ravnokar prišla na svitlo na Dunaju v Rauchovi tiskarni. Knjižica je pisana v lehkoumevnem slovenskem jeziku in je namenjena slovenske mladini v proslavo štiridesetletnega vladanja njegovega Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Da bi se knjižica v prav obilnem številu razdelila osobito med šolsko mladino, nastavljena jej je prav nizka cena. 10 iztisov velja 1 gld., 25 2 gld., 50 3 gld. 50 kr., 100 6 gld., 500 30 gld., 1000 50 gld.

Na Štajerskem. Gosp. Ivan Gaberšek, okr. tajnik na Vrbskem, je spisal knjigo „Dogodki iz Vranske župnije“ v spomin, ko se je Vransko uvrstilo med cesarske trge. Pisatelj je knjižico posvetil mil. g. knezoškofu Lavantinskemu za zlato njihovo mašo, ki so jo letos darovali. Knjižica velja 25 kr. — Blizo Marenberga je neka žena oparila svojega otroka, da je takoj umrl. — V Runčah pri Ormožu je pogorela šolska hiša. Ko je začelo goreti, bili so ravno otroci v šoli, in le komaj so jih vse rešili. — Pri vojaških vajah na Štajerskem, ki se bojo vršile od 9. do 12. septembra, ne bodo svitli naš cesar navzoč, kakor se je iz početka poročalo. — V Gornjem Gradu je bila 5. avgusta velika slovesnost v spomin cesarjeve 40 letnice. — Nov zvon dobila je stolna cerkev v Mariboru. — V Rogateu je umrl g. A. Mikuš, zvest narodnjak in dober gospodar. — V Mariboru zidajo novo kaznilnico za 500 jetnikov. — V Ljutomer pride nov odvetnik, dr. Josip Namestnik. — Narodni trg Žalec in občina Ponikva sta prosila za slovensko šolo. Koroški Slovenci, posnemajte jih! — Pri Kanclerju v Doljni Poljskavi je strela užgala, da je pogorelo vse pohištvo; ostalo vas so rešili požarni brambovi. — Zlato mašo je daroval č. g. Josip Simonič, dekan v Št. Jurji na Ščavnici. — V Koniškem, Bistriškem in Ptujskem okraju je toča strašno gospodovala. Mnogo vinogradov je pokončanih. Škode je na tisoče! — Glavna skupščina sv. Cirila in Metoda v Ptujem se je dobro obnesla. Prišlo je mnogo pooblaščenih od podružnic, ter sila veliko naroda. Iz Koroškega jih je bilo tudi precej. Vse je bilo navdušeno in veselo. — Tat ulomil je v farno cerkev sv. Križa pri Celju in odnesel monštranco in kelih.

Na Primorskem. Vinska razstava v Trstu donesla je z loterijo nad 2000 gld. čistega dobička. Stroškov je bilo 7600 gld. — Na kmetijski šoli v Gorici razpisane so tri ustanove za mladenče iz tržaške okolice. — Velik rog kobilic je priletel v Trst in pokril več ulic. Bog nas varuj tega požrešnega mrčesa! — V Skednji pri Trstu so zasledili trtno uš. Ravno tako tudi že na Lošinju

skem otoku. Vino je v teh krajih najboljši pridelek; kaj bojo zdaj začeli? — V Trstu po leti mnogo ljudi znori zavolj prehude vročine. To se je nedavno zgodilo tudi kuharici Žefi Lukman iz Tolmina. — Trtna uš se je prikazala tudi že v Škorkoli pri Trstu. — Hrvaška občina Vrbnik je poslala na isterski deželni odbor neko prošnjo v hrvaškem jeziku. Deželni odbor pa jo je nazaj poslal s pristavkom, da mora priložiti laško prestavo. Občina se je pritožila na državno sodišče in — zmagala je. To je spoznalo, da se morajo vloge reševati v tistem deželnem jeziku, v katerem so pisane. To je podučljivo tudi za nas koroške Slovence. Kar velja v Istri, bo veljalo tudi na Koroškem. Če kaka občina na deželni odbor piše v slovenskem jeziku, jej morajo odgovoriti v slovenskem jeziku. Zdaj sicer nimajo takih uradnikov (saj nastavljajo najrajši Nemce!); če pa sila pride, si jih bojo morali priskrbeti! — Nad vso Liburnijo v Istri se je vsula toča in napravila dosti škode. — Ednajst avstrijskih pomorskih vojakov je pobegnilo iz Avstrije v Italijo. Se ve da so bili vsi Lahi, toraj jim je Italija bolj pri sre. Tržaški poslanci pa pripovedujejo na Dunaju, kako zvesti domoljubi da so avstrijski Lahi! — Nova brzjavna postaja odprla se je v Podgradu.

Po drugih deželah. Na Dunaju napravijo jeseni sadno razstavo za celo Avstrijo. — V Pešti so na smrt obsodili tistega Simica, ki je v Trstu umoril nekega mladenča iz dobre hiše, mu denar in ure pobral, potem pa ga v skrinjo zbasal ter iz Trsta pobegnil. — Svojega očeta ustrelil je neki vojak v Debrečinu na Ogerskem. — V Brnu na Moravskem je 2000 delavcev v predilnicah ustavili delo, ker nočejo več po noči delati. Tiste delavce, ki so vendar še hodili delat, so kujavci pretepali. Zdaj se je stvar menda poravnala. Po tovarnah res dosti trpijo; zato bi bilo dosti, ko bi po dnevu delali, po noči pa počivali. — V Ameriki je umrl misijonar dr. Fr. Weninger, doma iz Mariborske okolice. — Med slavnostnim sprevedom v Monakovem na Bavarskem so se splašili trije sloni (elefanti) in pohodili 20 ljudi, ki so vsi težko ranjeni. — V Parizu se kuja na tisoče delavcev in so ustavili delo, zahtevaje boljšo plačo. Vlada se boji in je sklicala vojaško moč. — Romarski vlak v sveto deželo gre iz Dunaja 22. avgusta. Iz Trsta jih odpelje parnik 23. avgusta. — Iz zastavnice v Ostendu na Holandskem so tatovi pokradli zlatovine za 100.000 frankov.

Družba sv. Mohora.

Letos šteje družba sv. Mohora 41.552 udov, torej 6542 več kakor vlani; novih je pristopilo 9226, starih pa odstopilo ali odmrlo 2695. Posebej jih šteje:

Goriška nadškofija	5.647 udov
Krška škofija	3.608 "
Lavantinska škofija	12.336 "
Ljubljanska škofija	16.666 "
Tržaško-Koperska škofija	2.118 "
prenos	40.375 udov

	prenos	40.375 udov
Sekovska škofija		243 "
Somboteljska škofija		141 "
Zagrebska nadškofija		315 "
Senjska škofija		111 "
Poreška škofija		63 "
Videmska nadškofija		124 "
Razni kraji		121 "
Amerika		59 "
	vkup	41.552 udov

Vsled razpisanih družbinih daril došlo je odboru blizu 50 spisov razne vsebine: povestij, životopisov, poučnih in gospodarskih razprav. Obdarovali so se nastopni spisi: 1. „Žganjar“, povest, spisal P. Bohinjec v Ljubljani; 2. „Gospod Anton“, povest, spisal A. Koder v Inomostu; 3. „Mrtvo morje“, krajepisen obraz, spisal dr. A. Cigoj v Celovcu; 4. „Gospodarstva najboljši pomočnik“, spisal prof. M. Cilenšek v Ptuj; 5. „Zbirka domačih zdravil“, spisal Ivan Lampe, lekarnik v Kranju.

V porabo so se prevzeli še ti-le spisi: „Črtice iz dnevnika“, spisal Jan. Bilec, duh. v Ilirski Bistrici; „Zgodovinske drobtine“, spisal prof. J. Steklasa v Karlovcu. „Duhovna železnica in vlak v nebesa“, spisal Tine Brdnik, kapelan v Kranjski Gori; „Narodno blago iz Savinjske doline“, zapisal L. Štorman v Grizah; „Zbirka gospodarskih skušenj“ in nekaj narodnega blaga, zapisal Lipe Vrhovski; „Zbirka zgodovinskih kratkočasnica, smešnic, ugank“, nabral A. Benedik.

Drugi spisi so se večinoma, kjer se je zahtevalo, poslali gg. pošiljalcem nazaj.

Zavoljo ogromnega dela pri tiskanju več ko treh milijonov pol, kolikor jih obsežajo vse letošnje knjige, in zavoljo ponatisov treh letošnjih družbinih bukev, katerih se je bilo sprva premalo natisnilo, tiskarnica in knjigovoznica ne bode mogli pred sredo meseca oktobra svojega dela dovršiti. Okoli srede oktobra se bode razpošiljatev pričela, ki traja celih 8—9 tednov. Naj č. gg. poverjeniki in udje blage volje potrpijo in nam prizanesajo, ako knjige letos nekoliko pozneje prejmejo.

Odbor.

Loterijske srečke od 4. avgusta.

Gradec	21	69	4	67	26
Dunaj	14	82	34	71	48

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:

pšenica po	4 gld. 90 kr.
rž	3 " 30 "
ječmen	3 " 30 "
oves	2 " 40 "
hejda	3 " 40 "
turšica	4 " 20 "
pšeno	— " — "
proso	5 " 20 "
grah	6 " 80 "
repica	— " 90 "
fižol, rudeči	— " — "

Sladko seno	2 gld. 10 kr.
kislo	1 " 70 "
slama	1 " 70 "
meterski cent (100 kil).	
Frišen špeh kl. — gld. 70 kr.	
maslo	1 " — "
mast	— " 75 "
Navadni voli	100—140 gld.
pitani voli	140—200 "
junci	70—100 "
krave	70—120 "
junice	50—70 "
prešički	5—15 "

Od 500 prignanih svinječt se je na zadnji tržni dan v Celovcu prodalo 350.

Oglasilna priloga k „Miru“ št. 15.

Podpisani želim sprejeti čvrstega in zdravega učenca, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, ki se želi izučiti v trgovini z železjem. Ustopiti more takoj. Hrano, stanovanje in druge potrebnosti ima v hiši brezplačno.

Franc Sadnikar,

trgovec z železjem v Celovcu,
Burgasse šte. 7.

Andrej Einspieler-jevo podobo,
40 ctm. široko in 50 ctm. visoko, na karton
krasno izdelano,

oskrbuje p. n. naročiteljem iz prijaznosti do gospoda založnika po **55 kr.** iztis Vekoslav Legat, poslovodja tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Hranilnica in posojilnica
v Spodnjem Dravbregu

posluje vsaki petek od 1. do 6. ure popoldne v hiši g. Rabiča. Za uloge daje $4\frac{1}{2}\%$, od posojil jemlje $5\frac{1}{2}\%$ obresti. Posojilo dobi le zadružnik (ki je uplačal delež za 10 gld.). Vsak zavedni Slovenec na spodnjem Koroškem naj bi podpiral ta narodni zavod!

Za odbor:

Dragotin Rous, kaplan,
kot načelnik.

Naznanilo.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem svojo

trgovino s suknenim blagom in z oblekami, ki sem jo do sedaj imel za glavno mestno cerkvijo z imenom

Fr. Piháč (vorm. **J. Bruner**),
preselil na

glavni trg št. 15 („zur Schwalbe“).

Ob jednem se zahvaljujem za dosedanje zaupanje in priporočam tudi za naprej svoje mnogovrstno manufakturno blago in narejene obleke za dečke in može.

Obleke se tudi po meri naredé.

Proseč, da mi slavno občinstvo svoje zaupanje ohrani, priporočam se z odličnim spoštovanjem
Beljak dne 1. avgusta 1888.

Fr. Piháč,

na glavnem trgu št. 15.

Za 10 kr. liter

se dobi naravno štajersko vino; najboljša in najcenejša pijača za delavce na polju. Več pové
Ivan Kozinc, kaplan pri sv. Križu, pošta
Slatina (Sauerbrunn).

Nove izdaje!

Nastopne molitvene in poučne knjige so izšle v novih izdajah, in sicer:

Sv. Alojzij, ali šestnedelna pobožnost v čast sv. Alojzija. Pridjane so molitve za občno službo Božjo in življenje sv. Stanislava Kostka. Spisal **V. Lah.** — **V. natis.** V polusnje vezana z marmornatim obrezkom 45 kr.; v usnje vezana z marmornatim obrezkom 60 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 80 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 10 kr.

Getzemani in Golgota, šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Bukve premišljevanja in molitve k časti britkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa, po premišljevanji pobožne nune Ane Katarine Emerih in po spisih najiminitnejših častilcev presvetega trpljenja našega Zveličarja. Spisal **Janez Volčič.** — **VI. natis.** V polusnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld. 10 kr.; v usnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld. 30 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 70 kr.

Naša ljuba Gospa presvetega Srca. Poučivne in molitvene bukve častilcem Matere Božje. Iz nemškega posnel **Janez Volčič.** — **III. natis.** V usnje vezana z marmornatim obrezkom 90 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 30 kr.

Sveta ura moliti Jezusa v Zakramentu ljubezni Božje, ali: Obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa in počestevanje vselej neomadežane Device Marije, za vse dni v mesecu poleg sv. Alfonza Ligvorijana. Spisal **Janez Volčič.** — **V. natis.** I. Izdaja brez bratovščinske pobožnosti. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 90 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 25 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 50 kr. — II. izdaja z bratovščinsko pobožnostjo. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld., v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 80 kr.

Te knjige se dobivajo v navedenih platnicah in po imenovanih cenah, pa tudi lepše vezane pri podpisnem in v vseh bukvarnah.

Cenik vseh mojih mašnih in poučnih knjig, pošljem gratis po naročbi.

Vse moje molitvene knjige so od Ljubljanskega knežškofijstva dovoljene.

Mat. Gerber, Ljubljana,
(Josip C. Gerber),

založna trgovina s papirjem in knjigoveznico.

NB. Pri poštnih pošiljkih se plača od vsake knjige po 10 kr. več.

Podpisani naznanjam, da hočem vstreči mnogim izrečnim prošnjam, in da hočem boljše sprejemati v **Doberlivesi** vsako nedeljo od 10. ure dopoldne naprej.

Dr. Adolf Samitz,

okrajni, fužinski in občinski zdravnik, dosluženi sekundarni zdravnik štajerske deželne blaznice v Feldhofu, dosl. višji zdravnik c. k. deželne brambe, v Guštanju (Gutenstein) na Koroškem.

Edina krščanska tvrdba,
katera prodaja

tkanino za cerkvena oblačila
na Avstrijsko-Ogerskem
Josipa Deiller-ja

na Dunaju, VII., Zieglergasse števil. 27.

Po želji se izdeljujejo mešni plašči, dalmatike, večerni plašči, cerkvena in društvena bandera, velum, nebo itd. kakor tudi vsa dela za cerkvene namene.

Zastopnik
Franc Brückner.

ŽELODČEVA ESENCA
lekarja **Piccoli-ja**
v Ljubljani

ni nikakor sredstvo, ki skoraj raztrga črevesa in sili naravno njih delovanje! Marveč ta esenca je polajševalna pa vendar gotova, uspešna pomoč, ki le podpira naša notranja telesna delovanja in tedaj ne škodi črevesom nikdar, če bi se še toliko časa zavživala. Ona ozdravlja vse obolesti želodčeve in telesne, vranične in jetrne bolezni, kakor posebno zlato žilo, vsako telesno zaprtje, vodenico, dolgootrajajočo drisko vsled pokvarjenih čreves, in je povrh najuspešnejše sredstvo zoper gliste pri otrocih.

Izdelovatelj jo pošilja v zabojčih po 12 steklenic za 1 gold. 26 kr., pošne stroške trpé p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzioli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirnem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih. — Na Koroškem. Celovec: Thurnwald. — Pliberk: Schmid. — Trg (Feldkirchen): Zwerger. — Breže (Friesach): Aichinger. — Špital: Ebner. — Trbiž: Siegel. — Beljak: dr. Kumpf, Scholz. — Volšperg: Hut.

Farovško vino, l. 1887, po 12 kr. liter, je na prodaj. Več se izve v administraciji „Mira“.

Ogerska vina.

Ker je težko dobiti dobro, natorno vino, ponuja podpisani sledeča natorna vina iz Pečuha (Fünfkirchen) na Ogerskem:

Rudeče (šilher) hektoliter 15 gld.

Belo staro " 15 "

Belo mlado " 14 "

Črno staro " 16 "

Črno mlado " 14 "

Cena se razume od Spodnjega Dravbrega.

Da so vina natorna, za to dober stoji

Dragotin Rous,

predsednik posojilnice v Spodn. Dravbregu.

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil **Dragotin Hribar.**

Odobril **br. Edvard Benedičič,** nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „**Narodni tiskarni**“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12.

Stane **40 kr.,** po pošti **45 kr.**

J. Bendik v Št. Valentinu

na Avstrijskem

priporoča svojo

redilno maščo za usnje.

Ta mast naredi usnje (leder) v čevljih, v jermenih, na vozovih itd. ne samo voljno in nerazmočljivo, ampak tudi trikrat bolj trpežno. Nadalje priporoča svojo

tinkuro za osvetljenje usnja.

Ta daje usnju črno svetlobo, ki ne obledi. Rabi se pri najvišem dvoru in pri c. kr. vojski. Bil sem za njo že 28 krat odlikovan. Svarim pa pred ponarejenimi izdelki. — Oboje prodaja v Celovcu g. Mussi, v Beljaku g. A. Ornella, v Velikovecu g. Huth, v spod. Dravbregu g. Domaingo, v Št. Pavlu g. Stomitsch.